

Täyttä toimintaa – yhteistoiminnallisuus

palokuntalaiskurssin perustana

Kirsi Sulin

Ammatillisen opettajankoulutuksen
kehittämishanke
Huhtikuu 2012
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Tampereen ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Kirsi Sulin

Täyttä toimintaa – yhteistoiminnallisuus palokuntalaiskurssin perustana

Ohjaaja: Yliopettaja Pekka Kalli

Opettajankoulutuksen kehittämishanke 31 sivua + 18 liitesivua
Huhtikuu 2012

Tässä Tampereen ammattikorkeakoulun ammatillisessa opettajakorkeakoulu opettajaopintojen kehittämishankkeessa suunnitellaan yhteistyössä Länsi-Suomen Pelastusalan Liiton kanssa palokuntalaisille suunnattu Täyttä toimintaa kurssi. Suunnitteluvaiheessa käydään läpi kurssinjohtajan tehtävät ennen kurssia, kurssin aikana ja kurssin jälkeen.

Tämä työ tullaan konkreettisesti toteuttamaan 8-9.9.2012. Heti kehittämishankkeen alkuvaiheessa oli selvää että tämä työ tullaan oikeasti toteuttamaan, jolloin työstä tulee paljon mielenkiintoisempi ja kiinnostavampi suunniteltava.

Asiasanat: Palokuntanaistoiminta, Täyttä toimintaa- kurssi, yhteistoiminnallisuus, kurssijohtaja, Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	4
2	HAASTEENA UUDENLAINEN OPPIMINEN	5
	2.1 Roolimuutokset	8
	2.2 Ryhmän toiminnan ehdot	9
	2.3 Ryhmä yhteishengen luominen.....	10
3	YHDESSÄ OPPIMISEN SUUNNITTELU	12
	3.1 Ryhmän tavoitteet	12
	3.2 Opetuksen muodot ryhmiin	13
	3.3 Opiskelun käynnistäminen	14
	3.4 Opiskelun ohjaaminen.....	15
	3.5 Arviointi	15
	3.6 Itsearviointi, vertaisarviointi ja rakentava palaute.....	15
4	KURSSINJOHTAJAN TEHTÄVÄT	17
	4.1 Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry.....	17
	4.1.1 VPK.....	18
	4.1.2 Palokuntanaistoiminta	18
	4.1.3 Naistyövaliokunta.....	19
	4.1.4 Naistyöryhmä	19
	4.1.5 Naisosasto	19
	4.1.6 Naisosaston johtaja.....	20
	4.1.7 OK – opintokeskus.....	20
	4.2 Suunnittelu	21
	4.3 Kurssia ennen ja sen aikana tehtävät työt.....	23
	4.4 Kurssin jälkeen.....	24
5	TÄYTTÄ TOIMINTAA KURSSI	26
	5.1 Villa Sammula	26
	5.2 Kurssin sisällöstä	27
6	YHTEENVETO	28
	LÄHTEET	30
	LIITTEET	32

1 JOHDANTO

Tämä Tampereen ammatillisen opettajakorkeakoulun kehittämishanke on toteutettu yhteistyössä Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry:n kanssa. Tässä hakeessa tullaan suunnittelemaan Länsi-Suomen Pelastusalan Liitolle palokuntanaistoimintaan täysin uudenlainen kurssi. Kurssi on rakennettu yhteistoiminnallisten opetusmenetelmien toiminnallisuutta apuna käyttäen. Tässä työssä on kurssin suunnittelua tehdessä myös huomioitu kurssinjohtajan tehtävät ja suunnittelussa huomioitavat asiat. Samoin on käyty läpi myös kurssinjohtajan tehtävät ennen kurssia, kurssi aikana ja kurssin jälkeen.

Teoria pohjaa on haettu David Kolbin kokemuksellisen oppimisen ja kehityksen periaatteista. Tutkivaa oppimista on käsitelty tutkivan oppimisen toimintamallin pohjalta miten tietoa käsitellään. Yhteistoiminnallisista opetusmenetelmistä on otettu joitain esimerkkejä teoria osuudessa.

Kehittämishanke etenee teoria tiedosta, ryhmän toiminnan kautta kurssinjohtajantehtäviin ja siitä luontevasti Täyttä toimintaa kurssin suunnitelman eri vaiheisiin.

2 HAASTEENA UUDENLAINEN OPPIMINEN

David Kolb on esittänyt oppimisesta viisi kokemuksellisen oppimisen ja kehityksen periaatetta. Joita tässä seuraavaksi käydään lyhyesti läpi. Ensimmäinen periaate on **”oppimisessa tärkeää on kokemukseen perustuva prosessi”**. Oppimista ajatellaan prosessina, jossa kokemus tuottaa käsitteet, joista rakennetaan ja katsotaan opittua kokonaisuutta. Aina uusi kokemus tuo esiin jotain uutta ja tärkeää aikaisemmasta kokemuksesta. ”Oppimisprosessia voidaan kuvata tilana, joka syntyy odotusten ja kokemusten välisestä vuorovaikutuksesta.” (Komulainen, Turunen ja Rahiola 2009, 198.)

Toisena periaatteena kuvataan, että **”oppimisprosessi vaatii vastakkaisten todellisuuden hahmottamistapoja erittelyä”**. Kokemuksellisen oppimiseen perustuvan oppimisen mallin mukainen konkreettinen kokeminen ja kokemuksen käsittäminen auttavat oppilasta ymmärtämään ilmiöitä laajemmin ja syvällisemmin, tällöin oppija tulee katsoneeksi asioita eri perspektiivistä. Itsenäisen pohdinnan ja aktiivisen kokeilemisen avulla kokemuksen muuttumista toiminnaksi uudenaikaisissa tilanteissa, joissa oppiminen on mahdollista. Kolmantena periaatteena **”oppiminen on kokonaisvaltainen prosessi”**. Oppiminen on kokonaisvaltainen sopeutumisprosessi, jossa ovat mukana ajattelu, tunteet, havaitseminen ja käyttäytyminen. Oppijan on tarkoitus oppia. Näiden osa-alueiden avulla oppija oppii hahmottamaan oman oppimisensa kokonaisvaltaisuuden. (Komulainen ym 2009, 198 – 199.)

Neljäntenä periaatteena **”Oppiminen tapahtuu yksilön ja ympäristön vuorovaikutuksesta”**. Oppimisessa katsotaan oppijan sisäisen ja ulkoisen kokemuksen olevan merkityksellistä. Vaikka kokemus on oppijan oma, persoonallinen ja toisaalta ympäristöön sitoutunut ja suhtautunut, oppijan ulkoiseen maailmaan vaikuttava. Viidentenä periaatteena **”oppiminen on tiedon luomisen prosessi”**. Tällaisessa prosessissa oppija luo tietoa ja ymmärrystä vuorovaikutuksen avulla yhteisön tiedon ja soveltaa omia tietojaan siihen. ”Tieto ei siis siirry henkilöltä toiselle tai yhteisöltä yksilölle, vaan jokainen luo oman ymmärryksensä itse”. Ohjaaja ei pysty suoraan siirtämään omaa osaamista ja tietämystä oppijalle, vaan jokainen oppija luo oman tietämyksensä itse. Tällaiselle tiedolle on an-

nettu nimeksi hiljainen tieto. Tätä tietoa rakennetaan yksin ja yhdessä. Tämänlaisessa tiedossa on yhdistävää teoriaa tietoa, käytännön tietoa ja taitoa yhdistetään kokonaisuudeksi joiden kanssa tehdään jatkossa töitä. (Komulainen ym 2009, 199.)

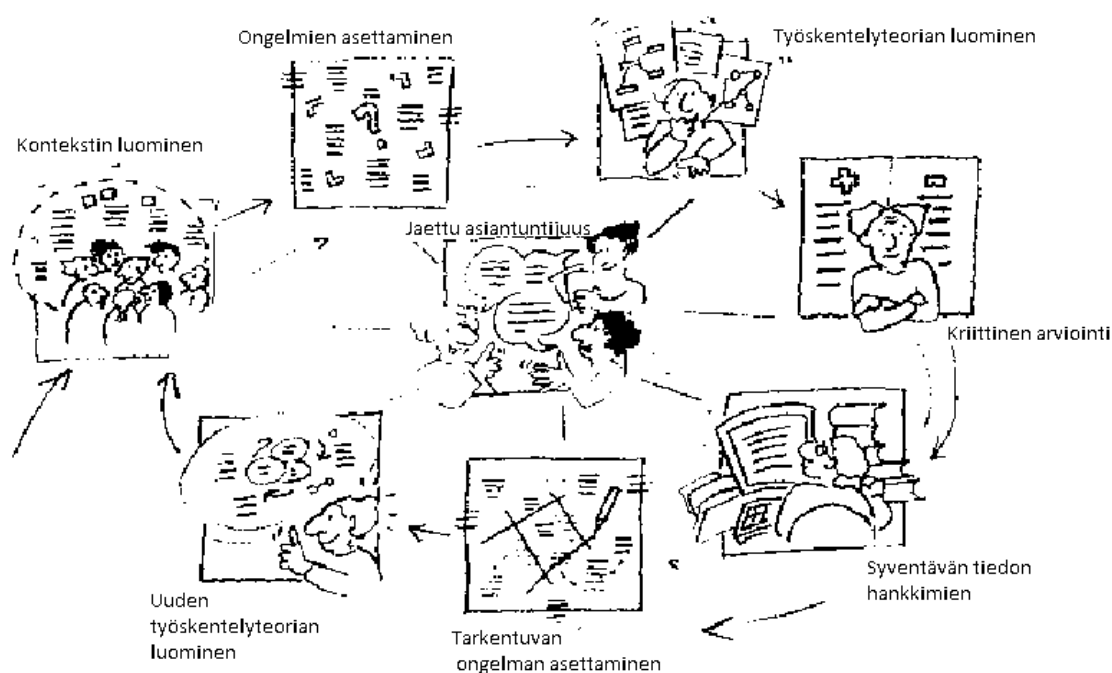
Tutkivan oppimisen mallissa on tarkoitus ohjata oppilaita mukaan yhteisten tutkimushankkeiden pariin ja jakamaan tietojaan ja osaamistaan. Samalla voidaan pitää oppijan oman itsensä kehittymistä ja itsensä ylittämisen strategiana. Tehdävään sitoutunut oppija saattaa käyttää tutkivaa oppimista keskeisenä toimintona perehtyessään asioihin ja parantaessaan omaa asiantuntemustaan niin, että siitä tulee hänen älyllisen tekemisensä keskeinen normi ja periaate. (Hakkarainen, Bollström - Huttunen, Pyysalo, Lonka 2005, 30.)

Tutkivalla oppimisella tarkoitetaan oppimista missä tietoja ei saada tarjottimella suoraan opettajalta tai olemassa olevista oppikirjoista. Tässä tilanteessa oppija itse ohjaa omaa oppimistaan rakentamalla ongelmia. Tällöin oppija rakentaa omia käsityksiä ja selvityksiä sekä siinä tilanteessa oppija tulee hakemaan tietoa ja itsenäisesti ja muodostaa näistä tiedosta laajempia kokonaisuuksia. Toiminnan mukaan tutkimusprosessi jaetaan oppimisyhteisön sisällä ja yhteisön jäsenten välillä tapahtuva aktiiviseen vuorovaikutukseen, joka auttaa korkeatasoisten oppimistulosten saavuttamista. Opettaja toimii prosessissa ohjaajan roolissa. Tutkivan oppimisen prosessi vaikuttaa oppimisen laadulliseen parantumiseen. Tämä saavutetaan olennaisesti opettajan ohjauksen ja tuen avulla.

(http://www.mlab.uiah.fi/polut/Yhteisollinen/teoria_tutkiva_oppiminen.html)

Tämän tyyliässä opetuksessa nousee yleensä keskeiseksi kysymykseksi, miten oppija toimii ja tekee. Opettaja toimii edelleen tiedon etsijän roolissa, mutta tärkeämpänä asiana pidetään miten opettaja järjestää oppimistilanteet niin, että ne tulevat tukemaan oppilaan oppimisprosessia. (Tynjälä 1999,61.)

Kuvio. Tutkivan oppimisen toiminta malli (Hakkarainen ym 2005, 29.)

"Tutkivan oppimisen lähtökohtana on jokin merkityksellinen ja moniulotteinen aihepiiri (kontekstin luominen), jonka opettaja valitsee ja kehittää yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilaat haastetaan ohjaamaan oppimistaan muodostamalla aiheeseen liittyviä kysymyksiä ja luomalla niitä selittäviä intuitiivisia työskentelyteorioita. Nämä vaiheet käydään läpi ennen uuteen tieteelliseen tai muuhun auktoriteettitietoon perehtymistä oppilaiden oman ajattelun haastamiseksi. Arvioidaan yhdessä tuotettuja ideoita oppimisyhteisön jäsenet hankkivat uutta tietoa monenlaisista lähteistä (esim. kirjoista asiantuntijoilta, kokeilemalla). Tämän pohjalta muodostetaan uusia tutkimuskysymyksiä ja niitä vastaavia uusia työskentelyteorioita niin, että prosessi syvenee asteittain. Olennaista on jakaa kaikki prosessin osat (jaettu asiantuntijuus) oppimisyhteisön jäsenten välillä" (Hakkarainen ym 2005, 30-31).

Meillä kaikilla on omanlaisemme teoria tai käsitys siitä, minkälaista on oppiminen, miten saamme sen parhaiten onnistumaan ja minkälaisia asioita tapahtuu oppimisprosessissa. Osalla ihmisistä käsitys on selkeä, toiset vain eivät osaa tulkita sitä sanoiksi, mutta osaavat tunnistaa sen itse. Hetken mietinnän jälkeen voimme ajatella, että kysymys oppimisesta on hyvinkin yksinkertainen. Toisten esittämällä valmiilla teorioilla ei ole mitään hyötyä, kun jokaisen on itse sisäistettävä, prosessoitava ja kerrottava ne omalle kielelleen. Jokainen voi tarkastella

omaa käsitystään oppimisesta analysoimalla omaa opetusta ja siitä, miten oma oppiminen parhaiten onnistuu. Oppimiskäsitys tarkoittaa selvitystä tai teoriaa, mitä oppiminen on ja mitä periaatteita siihen kuuluu. Oppimisessa ei ole vain yhtä oikeaa teoriaa tai käsitystä, näiden asioiden tulkinta riippuu aina tulkitsijasta. (Sahlberg ja Leppilampi 1994, 21.)

Tutkivan oppimisen onnistumiseksi tutkimustyön tulee olla tarpeeksi syvällistä. Kuitenkin joissakin tapauksissa käy ilmi niin, että tukeudutaan intuitiivisiin käsityksiin sekä oppikirjoista esille tulleisiin asioihin. Tämän vuoksi tutkivan oppimiseen tulee käyttää riittävästi aikaa. (Hakkarainen ym 2005, 64.)

2.1 Roolimuutokset

Tutkivan oppimisen malli toimii työvälineenä opettajille sekä ohjaajille jotka sitovat oppilaitaan asiantuntijalle tyypillisenä antaa uudenlaista luovuutta työskenteleyn. Heidän tulisi ohjata oppilaita ottamaan vastuuta omasta oppimisesta kaikissa tutkivan oppimisen osista, kuten esimerkiksi asettamalla tavoitteet, toimimaan suunnitelmallisesti, itse asettamaan kysymykset ja asioiden selittämisestä. Tärkeää on itse näyttää esimerkkiä kuinka jotain uutta ilmiötä voidaan tutkia ja miten tutkimuksissa edetään. (Hakkarainen ym 2005, 74.)

Opettajan on opittava tunnistamaan oppilas oppijana ja osattava ohjata häntä mahdollisimman hyvin. Sahlberg ja Leppilampi (1994, 26.) näkevät opettajan uuden roolin tällaisena: ”Opettajan on siirrettävä päävastuu oppimisesta oppilaalle ja luotettava hänen omaan aktiivisuuteen. Vastuuta voidaan lisätä suunnittelemalla opetusta yhdessä, opittaessa yhdessä ja arvioitaessa oppimistuloksia yhdessä. Erityisen hyviä tuloksia vastuun jakamisesta oppilaalle on saatu yhteistoiminnallisesta oppimisesta. ”

Opettajan ja oppilaiden roolit ovat muuttuneet. Perinteinen käsitys opettajan ulkoisesta toiminnasta korostaa opettamista, joka on ominaista opettaja keskeisessä opettamisessa. Tämän tyyllisellä ajattelulla on ajateltu, että opettajalla on päävastuu oppilaan oppimisesta ja silloin hänen tehtävänänsä tulee valmistella ja jäsentää opittavat asiat sellaiseksi että oppilaat oppivat asiat mahdollisimman

helposti. Opetuksen uudelleen järjestelyssä on tarkoitus tapahtua olennainen muutos. Perinteisen opettajan on tarkoitus muuttua tiedon jakajasta ja oppimisen käskijästä oppimisen ohjaajaksi ja oman tiedonalansa asiantuntijaksi. (Sahlberg ja Leppilampi 1994, 26.)

Nähdäkseni yhteistoiminnallisessa oppimisessa on tarkoituksena ensisijaisesti vastuun ottaminen sekä vastuun jakaminen. Yhteistoiminnallinen oppiminen perustuu ryhmässä toimimiseen. Ryhmässä toimimisen tulokset ovat nähtävillä siinä kuinka hyvin ryhmän sisällä yksittäinen oppija oppii. Ryhmän on tarkoitus yhdessä saavuttaa jokin yhteinen päämäärä kuten tässä yksi esimerkiksi ryhmässä oppimisen. Esimerkiksi selvitetään ruuanvalmistukseen käytettävän reseptin toimivuus. Silloin sitä kokeillaan. Ryhmän jokainen jäsen osallistuu kokeilemiseen valmistamalla oman annoksen reseptistä. Tässä vaiheessa jokainen ryhmän jäsen saa tehdä omia pieniä parannuksia valmistusvaiheessa alkuperäiseen reseptiin. Lopuksi ryhmä vertailee eri ryhmän jäsenten tuotoksia ja mitä eroja niissä on huomattavissa. Miten maku vaihtelee, rakenne, ulkonäkö, mitä on tehty eri tuotoksissa eri tavalla kuin toisissa. Näin asioita reflektoidaan. Näin saadaan ryhmän sisällä yhdestä ja samasta tuotteesta tutustumalla reseptiin eritekiäjien näkökulmasta. Toivottavasti vielä toimivampia kokonaisuuksia kuin alkuperäinen resepti oli. Tällöin ryhmän sisällä jokainen jäsenen tuottaa yksilönä ensiksi oman tuotoksensa ja näistä vertailemalla. Saadaan aikaiseksi hyvinkin vuorovaikutteinen ja reflektoitu lopputulos.

Tällaiseen toimintaan valmiina olevan ohjaajan hyviä ominaisuuksia ovat esimerkki kirjoittaja Peavyn (1999, 76.) ohjaajan toiminnasta.” Konstruktivistinen ohjaajan välineistä ensimmäinen ja kattavin on konstruktivistinen viitekehys. Se toimii karttana, josta seuraa ohjaajan toimintaan, arvostaminen, tilan antaminen, huolen pitäminen, vastuu, rohkeus, valinnan mahdollisuus, autonomia, luotettavuus ja yhteistyö”

2.2 Ryhmän toiminnan ehdot

Ryhmän toiminnalle tärkeää on ryhmän tavoitteiden luominen. Ryhmän on yhdessä pohdittava tavoitteita ja sitä kautta muodostuu eri toiminta vaiheita ja **ryhmän jäsenet saavuttavat keskenään positiivista riippuvuutta**. Riippu-

vuuden tunnusmerkkejä on että ryhmä tuntee olevansa riippuvainen ryhmän jäsenten keskinäisestä toiminnasta. ”Jos tällaista positiivista riippuvuutta ei saada aikaan, on vaarana, että todellista yhteistyötä ei synny ja toiminta hajoaa”. Positiivisen riippuvuuden ansioista ryhmä pääsee yhteiseen tavoitteeseen. (Tynjälä 1999, 157.)

Vuorovaikutuksen tukeminen on ryhmän toimintaa auttava tekijä. Vuorovaikutuksen lisääntyessä riippuvuustunne ryhmän jäsenten välillä syventyy. Tällöin ryhmän jäsenet jakautuvat keskinäisiä tietoja ja taitoja toisilleen joka edellyttää jäsenten välillä vastavuoroisuutta. (Tynjälä 1999, 157.)

Ryhmän toiminnassa on olemassa myös ryhmän jäsenten **yksilöllinen vastuu**. Ryhmässä jokainen yksilö kantaa oman vastuunsa. Tällöin lisätään ryhmän positiivista riippuvuuden tunnetta, kun jokainen ryhmän jäsen kantaa oman osuutensa ryhmän toimintaan. (Tynjälä 1999, 157-158.)

Ryhmän toimiessa ryhmän jäsenten **sosiaaliset taidot sekä ryhmätyöskentely taidot harjaantuvat**. Ryhmän on sovittava toimintansa alkuvaiheessa keskinäiset pelisäännöt, ”painotetaan toisten arvostamista, kuuntelua ja neuvottelua sekä harjoitellaan ristiriita tilanteiden ratkaisemista.” (Tynjälä 1999, 158.)

Ryhmän toiminnassa **ryhmän itsearvio toiminnasta** on tärkeää. Arvioidaan ryhmän toimintaa ja tuotosta. Opettaja ei yksin osallistu arviointiin. Ryhmän jokainen jäsen osallistuu reflektion kautta arvioimaan ryhmän toiminnan vaiheita. (Tynjälä 1999, 158.)

2.3 Ryhmä yhteishengen luominen

Ryhmän hengen luomisessa ryhmän ohjaajalla on suuri merkitys ja ennen kaikkea hänen vuorovaikutustaidoilla. Mikäli ohjaajalla ei ole vuorovaikutustaitoja hän voi olla ryhmän muodostumisessa hidaste. Seuraavassa luetellaan Aallon (2000, 26) mielestä tärkeimpiä taitoja ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa: On vuorovaikutus taidot kuten vuorovaikutus itsensä kanssa, pystyy olemaan eri mieltä, kykenee helpottamaan toisten pahaa oloa, samoin kykenee ilmaisemaan

oman pahan olonsa, pystyy myöntämään omat virheet, ottaa vastaan korjaavaa palautetta ja pystyy myönteisen palautteen antamiseen ja vastaanottamiseen.

Ryhmän ja ohjaajan välinen vuorovaikutus on merkittävimpiä asioita ryhmän turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä. Aalto (2000, 27) toteaa että, ”ryhmän turvallisuutta lisää koko ajan ryhmän jäsenten syvenevä vuorovaikutus oman itsen kanssa sekä ryhmän jäsenten välillä kehittyvä rakentava vuorovaikutus”.

Ryhmän toiminnan aloittamisen kannalta on tärkeää, että ryhmälle on sovittu päämäärä johon on tavoite päästä. Tavoitteiden saavuttamiselle on sovittu aikataulu. Silloin toimintaan on helpompi sitoutua ja toiminnasta jää pois turha sählääminen ja epätietous. Ryhmän ohjaajan tulee noudattaa sovittuja aikatauluja ja paikkoja. Hän toimii ryhmän kannustajana ja rohkaisee ryhmää toimimaan yhdessä ja pyrkii käyttämään omia kykyjään mahdollisimman monipuolisesti. (Leskinen 2009, 17.)

Ryhmän toimimisen kannalta tärkeää on että ryhmän jäsenet tutustuvat toisiinsa. Tutustumista voidaan auttaa harjoituksella missä jokainen voi käyttää luovuuttaan ja mielikuvitustaan. Tässä esimerkki yhdenlaisesta tutustumisleikistä ryhmässä: Ohjaaja varaa etukäteen lankakerän. Ohjaaja kertoo ennen harjoituksen alkua että on tarkoitus kiinnittää huomiota edellisen osallistujan sanomisiin tehtävän aikana. Lankakerän on tarkoitus kiertää luokassa. Ohjaaja heittää kerän ensimmäiselle ja kertoo nimensä ja esimerkiksi mistä päin tulee tälle kurssille. Lankakerä kiertää koko luokan ja kaikki sanovat vuorollaan samat tiedot. Lähdetään purkamaan lankakerää niin että heitetään kerää nurjassa järjestyksessä eli viimeinen heittää sen takaisin sille keneltä sen sai ja kertoo ne tiedot mitkä edellinen oli kertonut, jos hän ei muista muut saavat auttaa häntä. Lankakerä keritään samalla takaisin kerälle. (Leskinen 2009, 23.)

3 YHDESSÄ OPPIMISEN SUUNNITTELU

”Nyky-yhteiskunta on monimutkainen ja jatkuvasti muuttuva. Siinä selviämiseksi ei riitä, että oppii sosiaalisen elämän pelisäännöt. Elämä on yhä monimuotoisempaa ja ihmisellä on monia erilaisia elämäntyyplejä. Ihmisten välillä on myös kulttuurisia eroja. On välttämätöntä, että ymmärrämme nämä erot ja kunnioitamme niitä” (Peavy 1999, 161).

Opettajalle on usein opetuksessa annettu se vaikeampien päätöksien tekemisen vastuu. Opettaja on monesti jo ennen opetuksen alkua tehnyt päätöksen miten jokin asia hoidetaan opetustapahtumassa. Seuraavaksi luetellaan opettajalle tärkeitä tehtäviä joita hänen tulisi aina tehdä yhdessä oppilaiden kanssa. Hänen tulisi käydä oppilaiden kanssa läpi tärkeimmät tavoitteet tai päämäärien määritelmät. Selvittää oppilaille millaisia työtapoja kannattaa valita. Selvittää minkälainen tehtävä on kyseessä ja etsiä yhdessä siihen tarvittavat materiaalit. Ohjata ja tukea oppilaita, että he saavuttavat asetetut tavoitteet. Hänen tulisi selvittää yhdessä oppilaiden kanssa miten heitä tullaan missäkin tilanteessa arvioimaan. (Sahlberg ja Leppilampi 1994, 95.)

3.1 Ryhmän tavoitteet

Opetuksen tavoitteet tulee selkeästi muotoilla opetettavalle ryhmälle sopiviksi ja niihin liittyvistä pelisäännöistä tulisi sopia jokaisen ryhmän kesken erikseen. Luontevasti, rakentavasti ja avoimesti keskustelemalla ryhmän jäsenet rakentavat keskenään ryhmälle tavoitteet. Ryhmään tutustumisen jälkeen valitaan minkälaisia ovat juuri ne oikeanlaiset menetelmät, joita voidaan käyttää tähän ryhmään tavoitteisiin pääsemiseksi. (Sahlberg ja Leppilampi 1994, 110.)

Leskinen (2009, 17) toteaa kirjassaan: ”Kaiken toiminnan pohjana on tavoitteet. Mihin ryhmän kanssa pyritään? Onko tarkoituksena esimerkiksi tutustuminen, virittäytyminen vai uuden taidon oppiminen ”

3.2 Opetuksen muodot ryhmiin

Opetusmuodon valintaan vaikuttaa olennaisesti. Minkälainen on opetettavan ryhmän alkuperäinen koko. Ryhmän koko vaikuttaa mietittäessä kuinka paljon on aikaa, minkälaisia materiaaleja voidaan valita ja minkälaiset ovat oppilaiden taustat. Minkälaisia pienempiä ryhmiä oppilaista pystytään jakamaan. (Sahlberg ja Leppilampi 1994, 110.)

Leskinen (2009) listaa sellaisia asioita joita ryhmän ohjaajan kannattaa ottaa huomioon suunnitelmia tehdessään, kuten osallistujien lukumäärä, ikä, sukupuoli, taidot ja erityispiirteet. Lisäksi on syytä etukäteen myös selvittää minkälaisia allergioita, liikuntarajoitteita tai muuten huomioitavia asioita ryhmässä on. (Leskinen 2009, 17.)

On myös tärkeää tutustua etukäteen opetustilaan ja kannattavaa käydä tekevässä esivalmisteluja jo ennen ryhmän tuloa. Tilan voi järjestää niin että kaikilla ryhmän jäsenille on luotu hyvät mahdollisuudet vuorovaikutukseen opettajan ja mahdollisuuksien mukaan myös toisten ryhmän jäsenten kanssa. (Sahlberg ja Leppilampi 1994, 110.) Samalla on myös hyvä tarkistaa että kaikki tarvittavat apuvälineet ovat paikalla, ettei itse opetustilanteessa tule ikäviä yllätyksiä vastaan. Sillä saadaan luotua opiskelijoille turvallisuuden tunnetta. (Leskinen 2009, 17.)

Opetettavan materiaalin suunnittelussa kannattaa ottaa huomioon vuorovaikutuksen mahdollisuus. Tämän tyyllisestä opetuksesta esimerkki lyhyesti: Valitaan teksti joka voidaan jakaa kolmeen selkeään osaan. Opetettava ryhmä jaetaan esim. kolmeen kolmenhengen ryhmään. Tätä ryhmää sanotaan koti-ryhmäksi ja jäsenille määritetään kirjaimet a, b ja c. Muodostetaan uudet ryhmät näiden kirjaimien perusteella a:t menevät omaan ryhmään ja niin myös b:t ja c:t. Näille ryhmille jaetaan jokaiselle erilainen teksti josta he muodostavat oman näkemyksensä niin että pystyvät sen ymmärrettävästi selittämään omalle kotiryhmälleen. Tämän jälkeen ryhmien a, b ja c – jäsenet siirtyvät omiin koti-ryhmiinsä ja he esittelevät oman tekstinsä. Jokaisen ryhmän on tarkoitus päästä lähestulkoon samanlaiseen lopputulokseen. Lopuksi ryhmät arvioivat oman tehtävänsä on-

nistumista. (Sahlberg ja Leppilampi 1994, 99.) Tämänlaista tehtävää kutsutaan palapeli malliksi.

Vuorovaikutustaitojen kehittämiseen ja ylläpitämiseen tämä on erittäin hyvä harjoitus. Ryhmien sisällä pitää muistaa ohjata myös, että vaihdella rooleja eri tilanteissa silloin ryhmän jäsenten kesken tapahtuu enemmän vuorovaikutusta ja ryhmästä saadaan riippuvainen ryhmä. (Sahlberg ja Leppilampi 1994, 110.)

Leskisen (2009) mukaan ohjaajan kannattaa suunnitella materiaali valmiiksi etukäteen ja jos vain mahdollista sitä kannattaa myös testata. Uusien menetelmien osalta on vaikea arvioida kuinka pitkä aika siihen menee ja seuraavalla kerralla ohjaajan on jo paljon helpompi ja selkeämpi ohjeistaa tehtävä ryhmälle. (Leskinen 2009, 17.)

3.3 Opiskelun käynnistäminen

Opettajan on tarkoitus keskustella yhdessä ryhmien oppilaiden kanssa tuntien tavoitteista ja tehtävistä. Pyritään saamaan tehtävissä tai yhteistoiminnallisissa menetelmissä jo ennen opittuja asioita esille ja samalla uusien opettaminen vanhojen rinnalla kertaamisessa käytetään kokemuksen ja opitun kautta. Opettajan tehtävä on varmistaa, että jokainen on ymmärtänyt asiaan kuuluvat käsitteet. Voidaan auttaa oppilaita hahmottamaan käsitteitä kertomalla heille esimerkkejä. Ryhmälle kannattaa antaa pieni levähdys tauko, jolloin he voivat keskustella keskenään ja varmistua että kaikki ovat ymmärtäneet asiat. (Sahlberg ja Leppilampi 1994, 110.)

Levähdys tauon jälkeen kannattaa ryhmien kanssa tuottaa kirjallinen raportti siitä mitä tavoitteita on asetettu. Hyvä tapa sitouttaa oppilaat toimintaan on raportin allekirjoittaminen. Samalla keskustellaan myös siitä miten tapahtuu palkitseminen ja arviointi. Ohjaajan tehtävänä on varmistaa että jokainen ryhmä on oman raporttinsa kirjannut ja lopuksi jokainen ryhmä esittelee toisille oman tuotoksensa. Ohjaajan on hyvä muistaa myös määritellä mitkä ovat onnistumisen kriteerit. Ryhmien kesken pitää muistaa sopia käyttäytymisestä tietyt pelisää-

nöt. Ohjaajan tehtävänä on seurata ryhmien edistymistä ja tarvittaessa ohjeistaa lisää. (Sahlberg ja Leppilampi 1994, 110.)

3.4 Opiskelun ohjaaminen

Ohjaajan on tarkoitus tarkastella oppilaiden käyttäytymistä. Tarvittaessa on työskentely keskeytettävä, jos työskentely ryhmässä ei luonnistu on työskentely keskeytettävä. Ongelma tilanteet on keskusteltava, sekä selvitettävä mistä asia kiikastaa. Ohjaajan on tuettava ryhmän toimintaa ja osattava antaa tarkoin juuri ongelma kohtiin ohjaavaa palautetta. (Sahlberg ja Leppilampi 1994, 111.)

3.5 Arviointi

”Konstruktivistisen oppimiskäsityksen myötä arviointia on alettu tarkastella laajemmin. Sitä ei nähdä opetuksesta ja oppimisesta erillisenä tapahtumana vaan olennaisena osana opetusta ja oppimisprosessia” (Tynjälä 1999, 169). Konstrukttiivinen arviointiajattelu tukee ensisijaisesti oppijan kannustamista meta-kognitiiviseen ajatteluun, itseohjaavuuteen, oppimaan oppimiseen, vuorovaikutukseen ja yhteistoiminnallisuuden merkitykseen. (Tynjälä 1999, 174.)

Ohjaajan tehtävänä on arvioida oppimista miten opiskelijat ovat havainnoineet opetettavaa asiaa. Miten heidän ajattelu on muotoutunut oppimisprosessin aikana, onko oppija oppinut oikeanlaisen kielen ymmärryksen muodostumisen, miten koko oppimisprosessi on muotoutunut ja mitkä ovat oppilaan taidolliset oppimistulokset. Palaute annetaan ryhmälle toiminnasta ja myös yksittäisen oppilaan osallistumisesta kokonaisvaltaiseen ryhmän oppimiseen. (Sahlberg ja Leppilampi 1994, 111.)

3.6 Itsearviointi, vertaisarviointi ja rakentava palaute

Opiskelijaryhmän on tarkoitus arvioida toimintaansa sekä tutkimushankkeen edetessä ja sen jälkeen. Arvioitavana voi olla esimerkiksi tutkimusongelmat ja miten ne saatiin asetetuiksi, hankkeen etenemisen vaihteita ja saavutettiinko yhteiset tavoitteet. Tutkivassa oppimisessa juuri olennaista on siirtää arvioinnin vastuu oppilaille. Heidän pitää toistuvasti itse arvioida omaa tutkimustyötään,

ryhmänsä ja koko tutkimushankkeen eri vaiheita. Tämän tyyppisellä itsearviointilla pyritään tukemaan tutkimustyön syventymistä ja oppijan metakognitiivisten taitojen kehittymistä. (Hakkarainen ym 2005, 254.)

Opiskelijat yhdessä ohjaajan kanssa sopivat arviointi kriteereistä. Oppituntien/ kurssin jälkeen annetaan vuorovaikutuksessa rakentava palaute. Onnistumisen kannalta on tärkeää, että osataan antaa ja vastaanottaa palautetta. Palautteen antaminen on yleensä helppoa, mutta rakentavan palautteen antamista kannattaa harjoitella. On muistettava rakentavaa palautetta annettaessa, että sallitaan tärkeiden asioiden ylös nostamista, ohjataan oppilaita tarkentamaan epäselviä kohtia, sekä muistetaan että ei pyritä etsimään virheitä toisen käsityksistä tai ryhdytä puolustamaan omia. Tärkeätä on että myös opettajana on osattava kehittyä palautteista.

Palautteen antamisesta on kirjoittanut Kupila, Peltonen ja Saloranta (2011, 32) seuraavaa: ” Jotta syvällinen oppiminen ja oivaltaminen mahdollistuvat palaute-tilanteessa, sen tulee olla vuorovaikutukseltaan ja ilmapiiriltään sellainen, että eritasoiset oivallukset ovat mahdollisia. Kun kaikki portaat on kuljettu läpi, palaute on:

- ilmapiiriltään ja vuorovaikutukseltaan rakentavaa
- oppimista ja oivalluksia avaavaa
- yksilöiden konkreettista työssä selviytymistä edistävää
- koko työyhteisön toiminnan tukevaa
- yrityksen menestymistä vauhdittavaa”

4 KURSSINJOHTAJAN TEHTÄVÄT

Länsi-Suomen Pelastusalan liitto ry ei tällä hetkellä varsinaisesti kouluta kurssinjohtajia, joten toimikoon tämä materiaali myös heille ohjeistuksena. Kurssinjohtajan tehtävät ovat hyvin moninaisia. Valtakunnalliset kurssinjohtaja ohjeet antavat suuntalinjaa myös naistyön kurssinjohtajille. Tässä työssä keskitytään sellaiseen esimerkkiin, jossa kurssinjohtaja osallistuu koko kurssin toteutumiseen alusta loppuun asti.

Suomen pelastusalan keskusjärjestö tarjoaa tällä hetkellä palokuntalaisille uutta kouluttajaa koulutusta. Kouluttaja koulutus on nelivaiheinen kouluttajakoe, jonka osat ovat: kirjallinen koesuunnitelma, ennakkotehtävät, koesuoritus ja arviointikeskustelu koulutukseksi. Kurssinjohtaja koulutusta ei tällä hetkellä ole koulutustarjonnassa.

Seuraavaksi avataan muutamia asioita kuten. Mitä tarkoittaa Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry, mikä on VPK, mitä tarkoittaa naistyövaliokunta ja naistyöryhmä, mitä tarkoittaa naisosasto ja mitä naisosastonjohtaja tekee, Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry toimii yhteistyössä Ok- opintokeskuksen kanssa, mikä on OK- opintokeskuksen. Näiden selventävien asioiden jälkeen päästää kiinni kurssinjohtajan tehtäviin.

4.1 Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry

”Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry toimii pelastusalan ja turvallisuuden edistäjänä Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa. Merkittävimpiä toimintamuotoja ovat palokuntien koulutus, nais-, nuoriso-, ja veteraanityö, neuvonta ja valistus sekä muu tiedottaminen. Liiton jäsenistö koostuu alueen 114 vapaaehtoisesta palokunnasta, n.20 muusta turvallisuusalan yrityksestä, 30 yrityksestä sekä alueen kunnista.” Liiton toimipaikat ovat Raisiossa ja Porissa. Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry:stä käytetään yleisesti lyhennettä LSPeL. (<http://lspel.fi>)

Liiton toiminta jakautuu 9 eri toimialueeseen. Näitä toimialueita ovat Porin seutu, Rauman seutu, Pohjois- Satakunta, Kaakkois-Satakunta ja Sastamala, Vak-

ka-suomi, Turun seutu, Auranmaa, Turunmaa sekä Salonseutu. ”Toiminta-alueen keskeisimpänä tehtävänä on palokuntatoiminnan kehittäminen alueellaan ja erityisesti vapaaehtoisen palokuntatoiminnan toimintaedellytysten turvaaminen.” (<http://www.lspel.fi/index.phtml?s=282>)

4.1.1 VPK

VPK lyhenne muodostuu sanoista vapaaehtoinen palokunta, joka on rekisteröity yhdistys. Vapaaehtoinen palokunta ”pyrkii solmimaan alueen pelastustoimen kanssa palokuntasopimuksen, jotta palokunnasta tulisi osa alueen pelastustoimen järjestelmää, tekee tarvittaessa muita pelastusalaan koskevia ja muita toiminnan ylläpitämisen edellyttämiä sopimuksia, toimii yhteistyössä alan viranomaisten ja muiden alan henkilöiden ja yhteisöjen kanssa, ylläpitää tarvittaessa hälytysosastoa sekä toimintansa ylläpitämiseksi ja jatkuvuuden turvaamiseksi tarpeelliseksi katsomiaan tukitoimia kuten nuoriso-, nais-, veteraani- ja soittokuntatoimintaa, tekee esityksiä alan kehittämiseksi, edistää kansalaisten kiinnostusta vapaaehtoistyöhön sekä omaehtoiseen toimintaan ihmisten, omaisuuden ja ympäristön suojelemiseksi, opastaa ja neuvoo kansalaisia estämään vaaratilanteiden syntymistä sekä vähentämään vahinkoja onnettomuus- ja tuhotilanteissa, järjestää tarvittaessa kurssimuotoista turvallisuusalan koulutusta kansalaisille, antaa jäsenilleen suunnitelmallista tietopuolista ja käytännöllistä pelastusalan opetusta ja harjoitusta, tarjoaa jäsenilleen monipuolista ja laadukasta toimintaa sekä mahdollisuudet rehille yhdessäololle sekä, toimii aktiivisesti säilyttääkseen vapaaehtoisen palokuntatyön aatteelliset perinteet”. Länsi-Suomen Pelastusalan liitto ry toimii yhtenä yhteistyö tahona mihin palokunta yhdistys liittyy toimintansa ylläpitämiseksi. Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry tarjoaa palokunnille ajankohtaista koulutusta ja tietoa ajankohtaisista asioista. (<http://www.spek.fi/loader.aspx?id=46ef4e3a-3d80-4f0f-b5fe-675a94f35c47>)

4.1.2 Palokuntanaistoiminta

Palokuntanaistoiminta on vapaaehtoisuuteen perustuvaa toimintaa. Yksi tärkeimpänä toimintana voidaan pitää hälytysmuonitusta. Onnettomuuden sattuessa naisosastot huolehtivat palo/onnettomuushälytykseen tilapäisen ruoka-huollon eli hälytysmuonituksen. Onnettomuuden suuruudesta riippuen muonitus voi olla sämpylä kahvi tai lounasruoka. Oikein vaikeissa olosuhteissa hälytys-

muonitus voidaan joutua järjestämään maastossa valmistettavana muonituksena. Näin ollen naisosastojen toiminta tukee koko palokuntayhdistyksen toimintaa.

4.1.3 Naistyövaliokunta

Naistyövaliokunta toimii Länsi-Suomen Pelastusalan liiton asiantuntijatoimielimenä. Tämä toimielin koostuu liiton eri toiminta-alueiden naistyöohjaajista. Naistyövaliokunta nimeää naistyöjohtajan, jonka liiton hallitus hyväksyy. Tehtävä on kaksivuotinen. Naistyöjohtaja toimii naistyön asiantuntijana ja edustaa naistyötä liitossa. Tällöin hänestä käytetään nimeä naistyöjohtaja. Naistyövaliokunnan jäsenet toimivat täysin vapaaehtoiselta pohjalta.

Naistyövaliokunnan tehtävänä on mm. kehittää ja ohjata liiton naistyötä. Liiton hallituksen asettamien tavoitteiden pohjalta. Suunnittelee ja toteuttaa naistyötä koskevien tiedotteiden-, valistuksen-, koulutuksen-, kilpailu- sekä muuta toimintaa. Tekee eri järjestöjen kanssa yhteistyötä esim. Valmiusliitto ja Maanpuolustusliitto. Edistää ja kehittää naistyön kansainvälisyyttä. Naistyövaliokunta toimii liiton naistyö asiantuntijoina ja edustajina.

4.1.4 Naistyöryhmä

Naistyöryhmä toimii naistyövaliokunnan alla. Jokaisella yhdeksällä toimialueella on oma naistyöryhmä joka toimii toimialueensa sisällä. Alueen naistyöryhmän puheenjohtajana toimii tämän alueen naistyöohjaaja. Joka valitaan alueen naisten syyskokouksessa, johon toiminta-alueen jokainen naisosasto saa kutsun. Tehtävä on kaksivuotinen. Tämän valinnan hyväksyy alueen syyskokous. Naistyöryhmä koostuu n.4- 9 henkilöstä. Nämä naiset edustavat alueen naisosastoja. Heidät valitaan alueen naisten syyskokouksessa. Tehtävä on yksivuotinen.

Alueen naistyöryhmän tehtävä on mm. edistää alueellisen naistyön toimintaa. Suunnittelee ja toteuttaa toimialansa tiedotus-, valistus-, koulutus-, kilpailu- ja muuta toimintaa. Valmistele naistyön kokoukset, toimintasuunnitelman.

4.1.5 Naisosasto

Naisosaston ” tarkoituksena on tukea palokunnan toimintaa, herättää ja edistää myönteistä suhtautumista palontorjuntaan ja yleiseen turvallisuuteen liittyvissä asioissa normaali- ja poikkeusoloissa sekä levittää paloturvallisuuteen ja omaehtoiseen suojeluun liittyvää tietoutta kansalaisille. Palokuntanaistyon tarkoituksena on myös antaa palokuntanaisille tietopuolista ja käytännöllistä pelastusalan opetusta ja harjoitusta, jotta he pystyvät toimimaan turvallisesti palokuntatoiminnassa, kasvamaan tehtävässään sekä kehittämään ja toteuttamaan itseään siinä”. Naisosastoon voi liittyä 16 vuotta täyttänyt henkilö.

(<http://www.spek.fi/loader.aspx?id=01db5312-4854-4789-9e4a-8c4f192a5dfc>)

4.1.6 Naisosaston johtaja

Naisosaston johtajan tulee olla palokuntanaisten peruskurssin suorittanut ja hänet hyväksytään palokunnan hallituksessa johon naisosasto on omassa syyskokouksessaan tehnyt esityksensä. Naisosaston johtajan tehtäviin kuuluu mm. Hän hoitaa osaston asioita naisosaston toimintaohjeen ja palokunnan sääntöjen mukaan. Johtaa osaston toimintaa toimintasuunnitelman ja kausiohjelmien puitteissa ja hän laatii ehdotuksen talousarvioksi ja toimintasuunnitelmaksi sekä koulutusohjelmaksi yhdessä osaston koulutusvastaavan kanssa. Nämä asiat tulevat ilmi yleisohjeesta naisosaston johtajan tehtävistä. Jokainen naisosasto muotoilee tästä yleisohjeesta osastoaan kattavan kokonaisuuden.

(<http://www.spek.fi/loader.aspx?id=01db5312-4854-4789-9e4a-8c4f192a5dfc>)

4.1.7 OK – opintokeskus

”OK - opintokeskus on valtakunnallinen aikuisoppilaitos ja koulutuksen järjestäjä 67 valtakunnalliselle kansalaisjärjestölle. Toimintaan osallistuu potilas- ja kansanterveysjärjestöjä, kasvatus- ja kulttuurijärjestöjä, erityisjärjestöjä sekä neuvonta- ja luontoalan järjestöjä. Niitä yhdistää puoluepoliittinen sitoutumattomuus.” (<http://ok-opintokeskus.fi/ok-opintokeskus>)

Opintokeskus toimii mm. järjestökoulutuksen asiantuntijana, tukee toiminnallaan ja ohjaa aikuisten oppimista. Antaa taloudellisesti tukea jäsenjärjestöjensä koulustoimintaan. Osallistuu kulttuuri tapahtumien toteutukseen. ”Rehtorina ja toiminnan johtajana opintokeskuksessa toimii KM Anitta Pehkonen. Työntekijöitä on noin 30.” Keskustoimisto on Helsingissä, sen lisäksi on viisi aluetoimistoa

joista yksi sijaitsee Turussa. OK- opintokeskuksesta käytetään lyhennettä Okry. (<http://ok-opintokeskus.fi/ok-opintokeskus>)

4.2 Suunnittelu

Länsi – Suomen Pelastusalan liiton jokaisella toiminta- alueella on oma naistyyön alueohjaaja, joka kartoittaa oman alueensa kiinnostuksen seuraavan vuoden kurssien osalta ja näin alueiden kiinnostuneisuus tulee liitolle tiedoksi. Eri alueilla pyritään siihen että samoja kursseja ei järjestettäisi peräkkäisinä vuosina, jotta kurssit kiertäisivät mahdollisimman laajasti koko toiminta-alueella. Liiton naistyyövaliokunta määrittelee kokouksissaan kurssi ajankohdan. Jokainen toiminta-alue saa esittää omat toiveensa kurssi ajankohdasta oman alueohjaajansa johdolla. Liitto määrittää myös kaikille kursseille budjetin sekä kurssimaksun hinnan. Budjetin on tarkoitus kattaa kurssilla ainakin seuraavat asiat: tilan vuokra, kouluttajien ja kurssinjohtajien palkkiot, kurssin muonituskulut sekä mahdolliset materiaali ja kilometri kulut. Osaksi näitä kuluja pyritään myös kattamaan kurssimaksuista. Kaikkea ei silti näillä maksuilla pystytä kattamaan. Kursseille suunnitellut kurssimaksut ja kurssin budjetti on saatavilla Liiton toimiston järjestöpäälliköltä.

Alueohjaaja neuvottelee kurssille kurssinjohtajan sekä sopii kurssin suunnitteluvastaavan, joka voi olla kumpi vain heistä. Kurssia suunnittelevan on ensimmäiseksi suunniteltava kurssin runko, joka tarkoitetaan kurssin sisältö. Osalle naistyyön kursseista on olemassa jo selkeä kurssirunko valmiina Suomen Pelastusalan Keskusjärjestöltä tai Länsi-Suomen Pelastusalan Liitolla. Tämän saa selville kysymällä asiaa liiton järjestöpäälliköltä tai koulutusohjaajalta. Kurssille valitaan kouluttajat valmiiksi mahdollisimman ajoissa. Varaukset sekä kouluttajista, että paikasta tehdään viimeistään puolivuotta aiemmin. Kouluttajilta varmistetaan uudestaan kaksi kuukautta ennen kurssin alkua vielä että he ovat varmasti laittaneet kurssi ajankohdan muistiin oikein. Varaa tilat jossa kurssi tul- laan järjestämään viimeistään puoli vuotta aiemmin. Tiloja varattaessa on otettava huomioon minkälainen kurssi on kyseessä. Tilojen mahdollinen hinta kannattaa neuvotella jo ennen varausvaihetta valmiiksi. Toiset kurssit vaativat omanlaisensa tilan. Esim. Palokuntanaisten peruskurssi 2 tarvitsee tilan jossa on mahdollista järjestää tilanne harjoitus alkusammutuksesta. Vielä ennen tilan

varaamista kannattaa keskustella kurssille tulevien kouluttajien kanssa onko tila kyseiselle kurssille sopiva. Kouluttajilla on usein oma käsitys minkälaiset tarpeet varattavalta tilalta edellytetään. Samalla keskustellaan kurssin opiskelija määrästä, paljonko kurssilaisia mahtuu koulutettavaan tilaan. Kurssin minimi rajan määrittää liitto jo budjettia suunniteltaessa ja kurssin maksimi opiskelija määrän rajaa usein koulutukseen käytettävät tilat. Kouluttajalta pitää selvittää hänen näkemyksensä jokaisen kurssin osalta erikseen. Kurssin toiminnallisuus rajaa myös monesti osallistujamäärää. Kurssille otettavien opiskelijoiden määrä tarkistetaan aina ennen kurssikutsujen lähettämistä. Pelastussuunnitelmasta löytyy myös merkintä miten paljon tiloihin mahtuu ihmisiä.

Palokuntalaisten kursseille järjestetään kahvitukset ja ruokailut, jotka sisältyvät kurssin hintaan. Kursseille ruokamuonitusta tilattaessa ensisijaisesti pyritään kysymään koulutuspaikkaa lähintä naisosastoa hoitamaan muonituksen. Kurssit pyritään pääsääntöisesti järjestämään aina paloasemilla. Kurssia suunnittelevan on oltava palokunnan naisosastonjohtajaan yhteydessä ja selvittää onko muonitus mahdollinen. Aina ei kurssipaikasta lähin mahdollinen naisosasto pysty muonitusta hoitamaan, silloin muonitus hoidetaan muuten. Yleisesti kursseilla on aloituskahvi, ruokailu ja päätöskahvi. Pidemmillä kursseilla on myös ilta- ja aamupaloja tai mahdollisesti ruokailuja enemmän. Kurssille on olemassa valmis muonitushinnasto (liite 13) jonka mukaan liitto muonituksesta laskutetaan. Muonitus pitää olla sovittuna ennen kurssikutsun lähettämistä. Sopiessa muonitusta on suunnittelijan eli tässä tilanteessa tilaajan hyvä varmistaa naisosastolta onko heillä uusin muonitushinnasto käytössä. Mahdollisen pitopalvelun kanssa neuvotellaan aina tilannekohtaisesti hinnasta.

Kurssikutsun suunnittelussa voi käyttää Länsi – Suomen Pelastusalan Liitto:n internetsivuilta www.lspel.fi löytyvää kurssikutsupohjaa. Joka on Liitto alavalikon alla lomakkeet kohdassa (liite 4). Tai sitten kurssikutsun voi luoda itse tekstinkäsittely ohjelmalla. Tarkoituksena olisi kuitenkin että kutsuissa käytetään liiton virallisia fontteja centry gothic tai trajan pro sekä liiton logoa. Tässä työssä kurssikutsu (liite 3) on tehty itse tekstinkäsittelyohjelmalla. Kurssikutsu pitää olla selkeä siinä pitää näkyä selkeästi seuraavat tiedot: Kurssin nimi, paikka jossa kurssi järjestetään, päivämäärä, alkamis- ja päättymisaika, mahdollisesti kursiosiohjelma, kuka ottaa kurssille ilmoittautumiset vastaan sekä selkeä päivämäärä

mihin mennessä viimeistään pitää ilmoittautua, mahdolliset erikoisruokavaliot tai muut erityistä tukea tarvitsevat asiat, ketä toimii kurssilla kurssinjohtajana ja mahdollisesti kouluttajien tietoja. Okry:ä varten tarvitaan tunti tiedot. Kuinka monta tuntia mikäkin oppitunti on kestänyt.

Joillekin kursseille on selvä etenemisjärjestys olemassa, jolloin ykköskurssi täytyy käydä ennen kakkoskurssia. Kurssikutsu pitää lähteä naisosastoihin mielellään viimeistään kuukautta ennen kurssiajankohtaa. Viimeinen ilmoittautumispäivä voi olla 7-14 vuorokautta ennen kurssin alkua. Kutsussa pitää mainita jos kurssilla on jotain tiettyjä varustevaatimuksia tai muita tarpeita.

Kurssia suunnittelevan henkilön kannattaa tarkistaa budjetissa pysyminen. Huomattavaa on että budjetin seuranta on oltava mukana koko kurssiprojektin ajan. Mahdollisen ongelmatilanteen tullessa vastaan on keskusteltava liiton järjestöpäällikön kanssa tilanteesta mitä tehdä.

4.3 Kurssia ennen ja sen aikana tehtävät työt

Kurssi-ilmoittautumisten vastaanottajan kannattaa ottaa suoraan käyttöön ilmoittautumisten yhteydessä osallistujaluettelo lomake (liite 6). Siihen kannattaa kirjoittaa osallistujien nimet, palokunnan naisosaston nimi, sähköpostiosoite, sekä puhelinnumero. Ilmoittautumiset vastaanottava henkilö hoitaa lomakkeen kurssinjohtajalle heti ilmoittautumispäivän jälkeen. Nämä tiedot tarvitaan ennen kurssin alkua, jotta kurssinjohtaja voi ennen kurssia täyttää todistusohjat (liite 14) ja lähettää ne liittoon sähköisesti järjestöpäällikölle mielellään yhtä viikkoa ennen kurssia. Järjestöpäällikkö tekee todistukset liiton virallisille todistusohjille ja lähettää ne kurssinjohtajalle postitse. Lisäksi on kerättävät yhteystiedot, nämä tiedot helpottavat siinä tilanteessa, jos kurssi joudutaan peruuttamaan.

Kurssinjohtajan tehtävä on ilmoittaa kouluttajille ja muonittavalle naisosastolle mikä on lopullinen osallistujamäärä. Kurssinjohtajan on selvitettävä mitä välineitä teoriakoulutus tilassa on, ja tarvitaanko sinne mahdollisesti järjestää tietokone, videotykki tai valkokangas. Kurssinjohtaja varmistaa, että tilassa on kaikki niin kuin on sovittu ja selvittää, mitä kouluttajat tarvitsevat. Esimerkiksi ensiapukoulutuksessa elvytysnuken tarpeesta ja voisiko kouluttaja itse hoitaa elvytys-

nuken tuonnin koulutuspaikalle. Kurssinjohtajan pitää sopia kouluttajien kanssa erityiskaluston tuonnista kurssille.

Kurssinjohtajan ja kouluttajien on kurssipäivänä hyvä tulla ajoissa ennen kurssilaisten tuloa tarkistamaan vielä tilojen ja tarvikkeiden kunnossapito sekä toiminta. Kurssinjohtajan on tulostettava mukaan läsnäolokirjauslomakkeita (liite 8) kaksi kappaletta, Okry:n eli OK- opintokeskuksen lomakkeita (liite 9) kaksi kappaletta sekä palautelomakkeita (liite 10) yhtä monta kuin kurssilaisia on. Kurssinjohtaja kerää aamulla kurssilaisten tiedot osallistujalomakkeeseen (liite 6). Lisäksi kurssilaisilla on punaisia palokuntanaisten tarkoitettuja opintokirjoja mukana. Kurssinjohtaja kerää, täyttää, ja allekirjoittaa ne kurssinaikana. Läsnäolokirjauslomakkeen jokainen kurssille osallistuja kirjaa itse ja käsin. Lisäksi Ok-opintokeskuksenlomakkeen jokainen kirjaa käsin. Nämä kaksi lomaketta voidaan laittaa kiertämään luokassa.

Kurssinjohtajan ja liiton omien kouluttajien virallinen kouluttaja-asu on palokuntapuku. Koulutustilanteissa on huomattava koulutukseen sovitettava asuste esimerkiksi alkusammutusharjoituksessa palokunnan sammutusasu. Kurssin alkaessa kurssinjohtaja toivottaa kaikki osallistujat tervetulleeksi ja kertoo päivän ohjelmasta ja mahdollisista muutoksista. Kurssinjohtaja voi olla kurssin aikana koko päivän paikalla, mutta se ei ole välttämätöntä. Mikäli hän ei itse toimi kouluttajana. Hänen on hyvä toimia muonituksista huolehtivien naisten viestinviejänä sekä samalla hän voi huolehtia, että luokassa on vettä ja laseja tai kertakäyttömukeja ja että sitä on koko ajan saatavilla kurssin aikana. Kurssin aikana kurssilaiset voivat kääntyä ongelmatilanteiden tullessa kurssinjohtajan puoleen ja hänen tehtävä on olla kurssilaisten apuna tarvittaessa. Kurssin lopussa hän kerää kirjallisen palautteen jokaiselta kurssilaiselta (liite 10). Hän jakaa päivän aikana täyttämänsä ja allekirjoitetut palokuntanaisten opintokirjat sekä kurssitodistukset. Kurssitodistukset voidaan tilata myös jälkikäteen liitosta, mutta mukavampi tapa on antaa jokaiselle kurssilaiselle jotain kotiin vietävää heti kurssin jälkeen.

4.4 Kurssin jälkeen

Kurssin päätyttyä kurssinjohtajan tehtäviin kuuluu täyttää liitolle kurssista vielä monenlaista. Kurssipalautteista on tehtävä yksi yhteinen koontilomake. Pohjana

käytetään samaa lomaketta (liite 10) kuin opiskelijoillakin. Lomakkeeseen kirjataan palautteista saadut vastaukset yhteen ja kirjataan palautteet sähköiseen muotoon. Kurssikutsussa pitää näkyä kuinka monta tuntia mikäkin kurssin osio on kestänyt (liite 3), kurssiohjelma (liite 5) täytetään sähköisesti ja kurssiseloste (liite 7) täytetään sähköisesti. Kerätään kouluttajien matka- ja kouluttajalaskut (liite 11) sekä muonitusta suorittaneelta naisosastolta lasku muonituksesta. Laskusta esimerkki (liite 12) ja tarkistetaan että naisosastolla on oikeat muonitushinnat (liite 13). Sähköisesti liittoon lähetetään kurssiohjelma, kurssikutsu (joko malli liite 3 tai liite 4), osallistujaluettelo, kurssiseloste ja palautteiden koontilomake järjestöpäällikölle. Postitse liittoon lähetetään läsnäolokirjauslomake, Okry:n – lomake, matka- ja palkkiolaskut, naisosaston muonituslasku, mahdollinen tilavuokran lasku ja muut mahdolliset laskut kurssista. Kaikki mahdollinen sähköisesti ja vielä samassa sähköpostissa, niin tulevat kaikki perille kerralla. Poikkeustilanteista voi neuvotella erikseen liiton järjestöpäällikön kanssa. Kurssitodistukset toimitetaan kurssilaisille jälkikäteen, jos niitä ei ole hoitanut etukäteen valmiiksi tai jos on ollut jokin virhe todistuksissa. Kurssilaisten osoitetiedot on hyvä kirjata ylös.

5 TÄYTTÄ TOIMINTAA KURSSI

Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry on järjestämässä Rauman toiminta-alueella 8-9.9.2012 palokuntanaisille suunnattua kurssia nimeltä Täyttä toimintaa. Tälle kurssille ei ole olemassa valtakunnallista kurssi sisältöä. Kurssin edeltäjiä ovat olleet: Eksyksissä- ja Opi auttamaan - kurssit. Täyttä toimintaa kurssilla tuodaan uudenlainen tapa lähestyä palokuntanaistoimintaan. Vanhoja tietoja hyödynnetään uudensuomen menetelmin kurssilla. Kurssilla opettajista käytetään nimikettä kouluttaja. Kouluttajat ovat oman alansa ammattilaisia, jolla he tuovat tälle kurssille laadullisesti uuden merkityksen. Kurssi tulee sisältämään yhteensä 11 hyvin tiivistä oppituntia joiden sisältö tullaan myöhemmin käsittelemään tarkemmin.

Kurssin tavoite on antaa kurssilaisille ensiaputaitojen ja etsintätaitoja osalta teoria osuuksissa perustietoutta. Näitä opittuja taitoja tullaan soveltamaan maastossa tehtävillä toiminnallisilla käytännön harjoitteilla. Hälytysmuonituksen osuudessa käsitellään teoriassa läpi hälytysmuonituksen perusasioita ja oma-valvontaa. Näiden perusasioiden pohjalta toteutetaan toiminnallinen käytännön hälytysmuonitusharjoitus. Molempien toimintaharjoitusten jälkeen tullaan pitämään ryhmän kesken vuorovaikutteinen palautetilaisuus. Jossa jokainen pääsee kertomaan oman mielipiteensä harjoituksen onnistumisesta, sekä antamaan mahdolliset parannusehdotukset. Kurssille on tarkoitus ottaa mukaan 20 ensimmäiseksi ilmoittautunutta innokasta palokuntanaista.

5.1 Villa Sammula

Kurssipaikkana tällä kurssilla toimii Lapin VPK:n omistuksessa oleva Villa Sammula (liite 1). Sammula sijaitsee Narvijärven rannalla Rauman Lapissa. Sammulan maasto on oivallista seutua maastossa tapahtuvalle oppimiselle. Läheisessä metsikössä on hyvät puitteet etsintäharjoituksen järjestämiselle. (http://www.lapinvpk.fi/index.php?option=com_content&view=article&id=2&Itemid=3)

Sammulan päärakennuksessa on koulutus- ja virkistytymistilat 70 – 100 hengelle. Rakennus on kaksi kerroksinen hirsirakennus. Alhaalla on kokoustilat ja keittiö ylhäällä nukkumispaikkoja noin 20 hengelle (liite1). Kurssilla yöpyminen

tapahtuu Sammulan tiloissa.

(http://www.lapinvpk.fi/index.php?option=com_content&view=article&id=2&Itemid=3)

Sali näkyy kuvassa (liite 1). Sali tulee olemaan erittäin haasteellinen muutettava koulutustilaksi. Tilan uudelleen järjestäminen on vaikeaa koska siellä on isot pirttipöydät. Tilassa ei ole AV-tekniikkaa tai muuta opetustilaan tarvittavaa laitteistoa. Tila on vuorovaikutteiselle opettamiselle otollinen. Siellä ei ole mahdollista suorittaa pitkiä luentoja Power Pointtien kanssa. Kouluttajan pitää ottaa tämä huomioon jo koulutusta suunniteltaessa. Keittiö tilat ovat hyvin pienet ja koulutuksellisesti haasteelliset (liite 1).

5.2 Kurssin sisällöstä

Täyttä toimintaa – kurssi on tarkoitettu edellä mainitulle ryhmälle, joista kaikki on pääasiallisesti naisia. Tämän ryhmän ikäjakama voi olla suuri. Kurssista pitäisi saada kaikille mielenkiintoinen ja toimiva. Siellä on myös hyvin monenlaisista taustoista tulevia henkilöitä. Toisilla on jo vuosien palokunta tausta toisille tämä kurssi voi olla se ensimmäinen. Kouluttajan on osattava koota sellainen paketti omasta osa-alueestaan, jossa jokaiselle on jotain.

Kurssista tehdään ennakkomainos naisosastoihin herättämään heidän mielenkiintoaan tulevasta (liite 2). Palokuntanaisten osalta on yön yli meneville kursseille ollut huonommin lähtijöitä kuin yhden päivän mittaisille kursseille. Sillä pyritään herättämään palokuntanaisten mielenkiinto jo ennen varsinaisen kurssikutsun julkaisemista (liite 3). Kurssikutsussa kerrotaan yleensä jo paljon tarkemmin mitä kurssilla tapahtuu. Kurssin tarkempaa sisältöä ei kurssilaisille julkaista. Tässä (liite 15) avataan lyhyesti eri oppituntien sisältöä.

6 YHTEENVETO

Tämän kehittämishankkeen aikana perehdyin toiminnallisiin opetusmenetelmiin laajemmin kuin aluksi osasin edes odottaa. Ryhmässä toimimisen erivaiheet tulivat hyvin tutuiksi. Teoria osuuden luominen oli todella haasteellinen miten sen saa luotua yhtenäiseksi kokonaisuudeksi kurssinjohtajan tehtävien ja Täyttä toimintaa kurssin kanssa.

Täyttä toimintaa kurssia suunniteltaessa tulin samalla kirjoittaneeksi kurssinjohtajan tehtävät ylös. Kurssinjohtajan tehtävistä voi tämän työn pohjalta mahdollisesti jatkossa järjestää oman kurssikokonaisuuden missä käytäisiin läpi eri kurssinjohtajan tehtäviä tarkemmin. Samalla harjoiteltaisiin lomakkeiden täyttämistä sekä kurssien suunnittelua.

Täyttä toimintaa kurssin sisältö rakentui pikku hiljaa. Pala palalta. Ensiksi kokosin Täyttä toimintaa kurssin ohjelman. Sitten kirjoitin kurssinjohtajan tehtävät ylös, jotka ovat minusta olennainen osa kurssin suunnittelua. Tärkeää on myös tietää mitä missäkin vaiheessa pitää tehdä. Siinä vaiheessa kun kurssin kouluttajat tulivat tutuiksi, rakentui kurssin sisältö lopullisesti valmiiksi. Tämän kaiken jälkeen aloin vasta tarkemmin pohtia tekemääni teoratiedon pohjalta. Kävimme kouluttajien kanssa keskustelua yhteisen teoria pohjanluomisesta. Jokainen kouluttaja käyttää vähän samantyyllisiä menetelmiä kurssin toteuttamisessa.

Tällä kurssilla pyritään sitomaan teoratieto käytännön harjoitteisiin. Tämänlaisella toiminnalla oppimisesta tulee kokonaisvaltaisempaa. Näin pystytään sitomaan oppijan ajattelu, tunteet, havaitseminen ja käyttäytyminen kokonaisvaltaisesti heidän oppimisprosessiinsa. Tällöin oppija kokee sisäisen- ja ulkoisen kokemuksen merkittäväksi. Oppijalla on olemassa jokin oma tieto asioista, johon hän luo uutta tietoa soveltamalla vanhaa.

Hälytysmuonituksen osiossa (liite 15) pyritään toteuttamaan tutkivan oppimisen toiminta mallia, josta kerroin työni sivulla seitsemän. Kurssilaisille tämän tyylinen oppiminen on varmasti merkityksellisempää kuin samat asiat käytäisiin vain teoriassa läpi. Teoriasta tulee tällöin konkreettisempaa ja oppiminen sisäistään paremmin.

Tässä kohtaa en voi todeta kuin että toivottavasti Täyttä toimintaa kurssi onnistuu ja tämän kehittämishankkeen pohjalta on helpompi jatkossa lähteä suunnittelemaan uusia kursseja. Uudet kurssinjohtajat voivat käyttää kurssinjohtajan tehtävät osiota apuvälineenä omaan toimintaansa kurssinjohtajana.

Länsi – Suomen Pelastusalan Liiton käyttämä kurssinpalautelomake (Liite 10) ei palvele tämänlaisena tämänlaisella kurssilla. Lomake kertoo vain yleisiä tietoja kurssista. Täten kurssin jatko kehittämistä tämä lomake ei suoranaisesti palvele. Joten uuden palautelomakkeen kehittäminen toivoisin mahdollisimman nopealla aikataululla.

LÄHTEET

Aalto, M. 2000 Ryppäästä ryhmäksi. Paino: Tammer-Paino OY

Blomberg, Komulainen, Lange, Lapinoja, Patrikainen, Rohiola, Sahi & Turunen. 2009. Opettajuuteen ohjaaminen. PS-Kustannus

Hakkarainen, K. Bollström – Huttunen, M. Pyysalo, R. Lonka, K. 2005. Matkaopas opettajille. WS Bookwell OY.

<http://lspel.fi> viitattu 27.4.2012

<http://ok-opintokeskus.fi/ok-opintokeskus> viitattu 27.4.2012

http://www.lapinvpk.fi/index.php?option=com_joomgallery&func=detail&id=3&Itemid=12#joomimg viitattu 26.4.2012

http://www.lapinvpk.fi/index.php?option=com_joomgallery&func=detail&id=4&Itemid=12#joomimg viitattu 26.4.2012

http://www.lapinvpk.fi/index.php?option=com_joomgallery&func=detail&id=5&Itemid=12 viitattu 26.4.2012

<http://www.lspel.fi/index.phtml?s=78> viitattu 26.4.2012. Liitteiden lomakkeet

<http://www.lspel.fi/index.phtml?s=282> viitattu 27.4.2012

http://www.mlab.uiah.fi/polut/Yhteisollinen/teoria_tutkiva_oppiminen.html viitattu 14.4.2012

<http://www.spek.fi/loader.aspx?id=01db5312-4854-4789-9e4a-8c4f192a5dfc> viitattu 27.4.2012

<http://www.spek.fi/loader.aspx?id=46ef4e3a-3d80-4f0f-b5fe-675a94f35c47> viitattu 27.4.2012

Kupias – Peltola – Saloranta. 2011. Onnistu palautteessa. Helsinki: WSOYpro Oy.

Leskinen, E. 2009. Ryhmä toimimaan! Jyväskylä: PR-Kustannus.

Sahlberg, P. ja Leppilampi, A. 1994. Yksinään vai yhteisvoimin? - Yhdessäopimisen mahdollisuuksia etsimässä. Helsingin Yliopisto: Vantaan täydennyskoulutuslaitos.

Vance Peavy, R. 1999. Sosiodynaaminen ohjaus. Konstruktivistinen näkökulma 21. vuosisadan ohjaustyöhön. Helsinki: Psykologian kustannus Oy.

LIITTEET

LIITE 1

Kuvia Villa Sammulasta

Yleiskuva Villa Sammulan edestä

Villa Sammulan sali

Villa Sammula keittiö

Ennakkomainos

***SYKSYLLÄ TULOSSA
TÄYTTÄ TOIMINTAA- KURSSI
8-9.9.2012.***

***KURSSIPAIKKANA TOIMII
LAPIN VPK:N MÖKKI VILLA SAMMULA.
KAUNIIN NARVIJÄRVEN RANNALLA
RAUMAN LAPISSA.***

***TÄSSÄ KURSSI SINULLE JOKA PIDÄT
YHDESSÄ TOIMISEN ILOSTA
JA KAUNIISTA LUONNOSTA!***

Kurssilla on tarkoitus käyttää ympäröivää luontoa apuna koulutuksessa!
Kurssista tulossa tarkempaa tietoa elokuun aikana osastoihin.

Kurssikutsu

Naistyö

Rauman toiminta-alueella järjestetään

Täyttä toimintaa - kurssi

8-9.9.2012 Lapin VPK:n mökillä Villa Sammulassa
os. Hormantie 310, Lappi

Sitovat ilmoittautumiset kurssille 22.8.2012 mennessä XXXXX@XXX tai puh.XXXX. Ilmoittautumiset osastoittain. Muista ilmoittaa samalla mahdolliset erikoisruokavaliot. Kurssin hinta 35€. Kurssi sisältää majoituksen, ruokailun ja mahdollisen opetusmateriaalin. Kurssi laskutetaan naisosastoilta jälkikäteen sitovien ilmoittautumisten pohjalta.

Yöpyminen tapahtuu Sammulan tiloissa. Varaa mukaasi makuupussi tai liinavaatteet. Maastoharjoitusta varten on hyvä ottaa ulkoiluun sopivat varusteet sekä kumisaappaat. Harjoitus tullaan järjestämään sateellakin ulkona. Illalla mahdollisuus saunomiseen ja uimiseen.

Kurssin ohjelma:

Lauantai 8.9.2012

klo 11.15 kurssille ilmoittautuminen

11.30 Kurssin avaus

Kurssinjohtaja

11.45 Ruokailu

12.15-13.45 Ryhmässä toimiminen (2h)	xxxxxx	
14.00 Ensiapua (teoria) (2h)	xxxxxx	
15.30 Päivä kahvi		
16.00 - 16.45 Ihmisen etsiminen maastosta (teoria) (1h)		
xxxxxx		
17.00 - 19.00 Etsintä ja ensiapuharjoitus (maastossa) (2h)		
	xxxxx	ja
	xxxx	
19.30 Iltapala ja vapaa ohjelma alkaa		

Sunnuntai 9.9.2012

klo 7.30 Herätys ja aamutoimet

8.15 Aamupala

9.00 Hälytysmuonitus	(3h)	xxxxx
----------------------	------	-------

12.00 Ruokailu

12.45 Hälytysmuonitus	(1h)	xxxxx
-----------------------	------	-------

13.30 Päätöskahvit		Kurssinjohtaja
--------------------	--	----------------

Kurssi järjestetään yhteistyössä ok-opintokeskuksen kanssa.

Muista ottaa kurssille mukaan punainen palokuntanaisten opintokirja

Tervetuloa

Kurssinjohtaja xxxx

Kurssikutsu pohja

 LÄNSI-SUOMEN PELASTUSALAN LIITTO		KURSSIKUTSU		Ilmoittautumisaika päättyy	
Satakunnantie 164, 20320 TURKU puh: (02) 511 7711 faksi: (02) 511 7761					
Kutsu osoitettu :			Tiedoksi:		
KURSSI	kurssin nimi		tunnus	alkaa	
	kurssipaikka			päättyy	
AIKA JA OHJELMA	päivät ja kellonajat		liitteen mukaisesti ☐		
KURSSIN- JOHTAJA	nimi, osoite, puhelin				
TARKOITUS	Tilaisuuden tarkoitus ja opetussisältö on esitelty LSPeL:n koulutuskalenterissa, lspel.fi				
VALINTA- PERUSTEET	Valintaperusteet selviävät LSPeL:n koulutuskalenterista, lisäksi				
HAKU- MENETTELY	Esittäjänä tulee olla lähettävä palokunta tai yhteisö. Liitteenä oleva haku- tai ilmoittautumislomake (pyydettyessä myös turvallisuuslomake) tulee lähettää kurssin johtajalle.				
	☐ Turvallisuuslomake pakollinen	☐ Puoltajana tulee olla			
OPPILAS- VALINTA	Valinnasta ilmoitetaan kaikille hakijoille, ja hyväksytyille lähetetään kirjalliset ohjeet hakuajan päätyttyä.				
LISÄTIETOJA					
LIITTEET	☐ Hakulomake	☐ Turvallisuuslomake			
	☐ Erillinen kurssiohjelma				
	☐				

[illegible]

Kurssiseloste

 LÄNSI-SUOMEN PELASTUSALAN LIITTO										KURSSISELOSTE										
Satakunnantie 164, 20320 TURKU puh: (02) 511 7711 faksi: (02) 511 7761																				
KURSSI	kurssin nimi										tunnus					alkoi				
	kurssipaikka															päättyi				
KURSSIN-JOHTAJA KOULUTTAJAT	nimi															tehty OT		tehty HT		
										Kouluttajatunnit yhteensä					0		0		0	
Todistuksen saaneita															Koulutustilaisuuden kesto					
Henkilöstö-		pää-		vapaaehtoishenkilöstö						hylät-		osall.		OT		HT		YHTEENSÄ		
ryhmä		toim.		hälyt.os		nuor.os		nais.os		tyjä		yht.								
Päällystö																				
Alipäällystö																				
Miehistö																				
Muut																				
Yhteensä																				
KURSSIN-JOHTAJAN VARMENNUS	Paikka ja aika										Kurssinjohtajan allekirjoitus									
LIITTEET			Kurssiohjelma												Osallistujaluettelo					
			Kouluttajien matka- ja palkkiolaskut												Läsnäolon kirjaus					
			Luettelo myöhemmin tulevista laskuista												Okry- lomake					
			kääntöpuolella												Yhteenvedo palautteista					

Läsnaölokirjauslomake

 LÄNSI-SUOMEN PELASTUSALAN LIITTO			LÄSNÄOLOKIRJAUS													
Satakunnantie 164, 20320 TURKU Puh: (02) 511 7711 Faksi: (02) 511 7761			päiväys:				kurssinjohtajan varmennus:									
kurssin nimi:			tunnus:		alkaa:		päättyy:			paikka:						
kurssilaisen sukunimi			etunimi		päivä											
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																
12																
13																
14																
15																
16																
17																
18																
19																
20																

Okryn osallistumistietolomake

 OK-opintokeskus		turunus	
OSALLISTUJATIELOMAKE (Huom! Täytetään vain vähintään kuusi tuntia kestävästä opintojaksosta)			
Opintojakson nimi			
Alkamis- ja päättymispäivä			
TÄYTTÖOHJE: Mikäli olet kuluvan vuoden aikana aiemmin osallistunut OK-opintokeskuksen opintojaksoihin, täytä vain kohta 1. Mikäli olet ensimmäistä kertaa tänä vuonna OK-opintokeskuksen opintojaksolla, täytä vain kohta 2.			
Kohta 1. AIEMMIN TÄNÄ VUONNA OSALLISTUNEET		Tiedot yhteensä	
Olen osallistunut aiemmin tänä vuonna OK-opintokeskuksen opintojaksolle ja täytän kohdassa 2 kysytyt osallistujatiedot. Merkitse sukupuolesi pystyviivalla (///...).			
Sukupuoli	Mies		
	Nainen		
		summa	
Kohta 2. OSALLISTUN ENSIMMÄISTÄ KERTAA TÄNÄ VUONNA		Tiedot yhteensä	
Merkitse seuraaviin neljään kohtiin sinua kuvaava tieto pystyviivalla (///...).			
Sukupuoli	Mies		
	Nainen		
		summa	
Ikä	Syntymävuosi		
	1986 -		
	1981-1985		
	1976-1980		
	1971-1975		
	1966-1970		
	1961-1965		
	1956-1960		
	1951-1955		
	1946-1950		
	-1945		
		summa	
Koulutus	Perusaste 1)		
	Toinen aste 2)		
	Korkea-aste 3)		
		summa	
Pääasiallinen toiminta	Työllinen		
	Työtön		
	Opiskelija		
	Eläkeläinen		
	Muu		
		summa	
1) Perusasteen koulutuksia ovat esim. kansalakoulu, keskikoulu, peruskoulu 2) Toisen asteen koulutuksia ovat esim. ylioppilastutkinto, ammatillisen koulutuksen perustutkinnot, ammatti- ja erikoistutkinnot 3) Korkea-asteen koulutuksia ovat esim. opistoaste-, ammattikorkeakoulu- ja yliopistotutkinnot			

Matka- ja kouluttajapalkkiolomake

 LÄNSI-SUOMEN PELASTUSALAN LIITTO		MATKA- JA PALKKIOLASKU 2012		
Tuijussuontie 10, 21280 RAISIO				
puh. (02) 511 7761 sähköposti: toimisto@lspel.fi				
YHTEYSTIEDOT				
LASKUTTAJA, nimitiedot		Sähköposti		
Lähiosoite		Postinumero ja -toimipaikka		
Henkilötunnus	Puhelin	Tilinumero IBAN-muodossa		
Kurssi tai tilaisuus / aika / paikka				
Koulutuslaskut				
		tunnit	ä hinta	yhteensä
Oppituntipalkkio			35,00	
Harjoitustuntipalkkio, normaali			25,00	
Harjoitustuntipalkkio, vaativa			35,00	
Muu tuntipalkkio (huolto, suunnittelu tai muu valmistelu)			6,00	
Kurssinjohtajapalkkio		1		
			yhteensä:	
Matkakulut				
Kilometrikorvaukset (matkareitti, kilometrit ja mahdolliset matkustajat)		määrä	ä hinta	yhteensä
		henkilöautolla	0,45	
		matkustajalla *	0,48	
		2 matkustajalla *	0,51	
		3 matkustajalla *	0,54	
		peräkärryllä	0,52	
			yhteensä:	
* matkustaja + 0.03 €/hlö				
Matkakulut (juna, taksii, bussi, parkki ym)			kuitin nro	summa
			yhteensä:	
Majoituskulut (hotelli ym)			kuitin nro	summa
			yhteensä:	
Muut korvaukset (puhelin-, edustus- tai kokouskulut ym.)			kuitin nro	summa
			yhteensä:	
kaikki yhteensä:				
PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET		tarkastanut	hyväksynyt	
laskuttaja:				
___ / ___ 2012		tili	kust.	summa
hyväksyjä:				
___ / ___ 2012				
MUISTA LIITTÄÄ ALKUPERÄISET KUITIT MATKALASKUUN				

LIITE 12

Laskutuspohja VPK:lle

Meidän VPK ry		LASKU	
Maksaja	Laskun pvm.	09.04.2012	
	Laskun numero	1234	
LSPeL ry	Viitenumero		
Satakunnantie 164	Maksuehto	14 päivää netto	
20320 TURKU	Eräpäivä	23.04.2012	
	Viivästyskorko	korkolain mukainen	
	Huomautusaika	8 päivää	
Lisätiedot			
Nimike	määrä	yks.	á hinta yhteensä
Nimike 1	15	kpl	20,00 300,00
Nimike 2	20	hlö	2,00 40,00
Nimike 3	5	pkt	10,00 50,00
Yhteensä			390,00
Pyydämme käyttämään maksaessanne mahdollista viitenumeroa			
Meidän VPK ry		Y-tunnus	
Lähiosoite		pankkiyhteys	
99999 POSTINRO		tilinumero	

Muonitushinnasto

MUONITUSHINNASTO 2011

KAHVI + SÄMPYLÄ	5 €
KAHVI + PULLA	3 €
KEITTOLOUNAS Sis. Leipä ja juoma	7 €
MAKKARA	1 €
JUOTAVA 0,5 L	2 €

Länsi – Suomen Pelastusalan Liiton todistuspohja kursseille

Etunimi Sukunimi

XXXX VPK

on suorittanut

XXXXkurssin

paikka pvm

vuosi

etunimi Sukunimi

kurssinjohtaja

Anssi Lamminen

järjestöpäällikkö

Liite 15

Kurssisisältö

Kurssin ohjelmasta kirjattu sisältöä tarkemmin auki mitä mikäkin oppitunti pitää sisällään.

Lauantai 8.9.2012

klo 11.15 kurssille ilmoittautuminen

Kurssinjohtaja kerää kurssilaisten tiedot osallistujaluetteloon.

11.30 Kurssin avaus

Kurssinjohtaja toivottaa kurssilaiset tervetulleiksi ja käy ohjelman läpi. Kerää kurssin aikana tärkeitä asioita. Hän kerää punaiset opintokirjat, sekä laittaa kiertämään luokassa Okry:n- ja läsnäolokirjauslomakkeen.

11.45 Ruokailu

Lapin VPK:n naisosasto hoitaa

12.15-13.45 Ryhmässä toimiminen (2h)

Pyritään saamaan tämän kurssin ryhmä ryhmäytettyä, niin että harjoitusten tekeminen tulisi helpommaksi ja samalla oppisimme tuntemaan toisia palokuntalaisia muutenkin kuin vain kasvojen, nimien ja tietyn palokunnan nimen kautta. Tarkoitus on käyttää toiminnallisten opetusmenetelmien ryhmämuodostuksen ensimmäisiä harjoitteita.

14.00 Ensiapua (teoria) (2h)

Tarkoitus käydä perustason ensiapuun liittyviä asioita läpi.

15.30 Päivä kahvi

Lapin VPK:n naisosasto hoitaa.

16.00 - 16.45 Ihmisen etsiminen maastosta (teoria) (1h)

Käydään teoriassa läpi mitä asioita pitää huomioida etsintää tehdessä.

17.00 - 19.00 Etsintä ja ensiapuharjoitus (maastossa) (2h)

Tarkoitus on soveltaa ensiavun teoriassa ja etsinnän teoriassa opittuja asioita maastossa käytännön toiminnallisessa harjoituksessa. Harjoitustilannetta varten maskeerataan oikeita potilaita.

19.30 Iltapala ja vapaa ohjelma alkaa

Hyvät sauna ja uinti mahdollisuudet. Illaksi kehitetään yhteistoiminnallista yhteistoimintaa. Iltapala toteutetaan itse ryhmänä toimitetuista raaka-aineista.

Sunnuntai 9.9.2012

klo 7.30 Herätys ja aamutoimet

Aamupala valmistetaan itse ryhmänä toimitetuista raaka-aineista.

8.15 Aamupala

9.00 Hälytysmuonitus (3h)

Ensimmäinen tunti: jaetaan kurssilaiset ryhmiin (kesto n.5min) . Esim. 4X5hlöä. Jako tapahtuu aikajanaa käyttäen toiseen päähän menee aikajanalla pidempään toimineet ja toiseen päähän lyhemmän aikaa toimineet. Sitten jako neljään. Näin muodostuu ryhmät joissa jokaisessa on jo pidempään toimineita sekä vasta-alkajia. Tarkoitus on keskustella ryhmässä miten omassa naisosastossa järjestetään hälytysmuonitusta sekä jokainen ryhmä kirjaa ranskalaisin viivoin paperille pääkohtia omasta palokuntanaisten toiminnasta. (varataan n. 20min aikaa) Jokainen ryhmä esittelee tuotoksensa sekä keskustellaan niistä. (n. 25min)

Toinen tunti: Edellisen tunnin jälkeen käydään läpi yleisesti hälytysmuonituksessa huomioitavia asioita sekä omavalvontaa. (n.1h)

*Kolmas tunti: Tunnin alussa jaetaan ohjeistus ja ohjeet hälytysmuonitus harjoitukseen sekä harjoitellaan ns. tosi tilannetta ja kurssilaiset valmista-
vat oman ruokansa sekä järjestävät hälytysmuonitus linjan maastoon.*

12.00 Ruokailu

12.45 Hälytysmuonitus (1h)

*Hälytysmuonituksen jälkisiivous, sekä kaikki yhdessä harjoitustilanteen pur-
kaminen (n.30min). Loppuaika käytetään tarvittavan teorian lisäksi
siltä osain mitä harjoituksen jälkeen huomataan tarpeelliseksi ja ohjeiste-
taan miten naisosastot voivat omissa osastoissaan harjoitella hälytys-
muonitusta.*

13.30 Päätöskahvit

*Kurssinjohtaja kerää kurssista palautteet palaute-lomakkeella ja kiittää
kurssilaisia kiinnostuksesta kurssia kohtaan. Hän jakaa todistukset sekä pu-
naiset opintokirjat takaisin. Päätöskahvit ja kotiin lähtö.*